

การสอนวรรณยุกต์แก่ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทย

Teaching Tones to Foreigners Learning the Thai Language

จอมขวัญ สุทธินนท์^{1*}

Jomkwan Sudhinont

¹สาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Department of Society, Culture, and Human Development, Faculty of Liberal Arts,

Prince of Songkla University

*Corresponding Author

ได้รับบทความ : 18 เมษายน 2567

ปรับปรุงแก้ไข : 26 กันยายน 2567

ตอบรับตีพิมพ์ : 11 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องการสอนวรรณยุกต์แก่ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทย มุ่งนำเสนอการสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นลำดับที่เกิดขึ้น ต่อเนื่องจากการสอนไตรยางศ์หรืออักษร 3 หมู่ เนื่องจากอักษรแต่ละหมู่มีพื้นเสียงร่วม และต่างกัน เมื่อผู้เรียนจดจำพื้นเสียงของอักษร 3 หมู่ได้แล้วจะสามารถถ้อยโยย การเรียนรู้ไปสู่เรื่องวรรณยุกต์ได้ เครื่องหมายวรรณยุกต์มีหลักที่ค่อนข้างซับซ้อน เนื่องจากเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรีและไม่จัตวาปรากฏได้กับอักษรกลางเมื่ออักษร กลางเป็นพยัญชนะต้นเท่านั้น ส่วนเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่เอกกับไม้โทกลับไม่ตรงกับ เสียงวรรณยุกต์ ดังนั้น การสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติ ผู้สอน จึงจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักทั้งเครื่องหมายวรรณยุกต์ เงื่อนไขการใช้เครื่องหมาย วรรณยุกต์ ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเกี่ยวข้อง

กับเสียงสระและเสียงพยัญชนะท้ายของคำ และการถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ การที่ผู้เรียนแม่นยำทั้งหลักของไตรยางศ์และหลักของวรรณยุกต์จะส่งเสริมทักษะ การสื่อสารภาษาไทยให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็น พื้นฐานนำไปสู่การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่ความหมายในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นต่อไปได้อีกด้วย

คำสำคัญ : การสอน, วรรณยุกต์, ผู้เรียนชาวต่างชาติ, ภาษาไทย

Abstract

The academic article aims to present the teaching of tones to foreigners learning the Thai language, which follows the teaching of Triyang (the three classes of Thai consonants). While some consonants within each class share inherent sounds, others have distinct inherent sounds. After mastering the inherent sounds of the consonants in these three classes, learners can then connect them to learning tones. The use of tone marks is rather complicated. The high tone mark and the rising tone mark are used only when the mid-class consonants are used as initial consonants. However, when the low tone mark and the falling tone mark are used, the sounds do not correspond to the tones. Therefore, teaching Thai tones to foreigners necessitates teaching the tone marks and usage conditions, the relationships between the tone marks and the associated vowel sounds, and the final consonant sound of words. Transferring the knowledge about tones, the principles of Triyang (the three classes of consonants), and the principles of tones contribute to promoting effective communication in Thai

at an advanced level. This understanding serves as a foundation of analysis for more complicated everyday communication.

Keywords: Teaching, Tone, Foreigners, Thai Language

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด (isolating language) คำในภาษาไทยมีวรรณยุกต์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และวรรณยุกต์เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปซึ่งมีส่วนประกอบอื่น ๆ คือ พยัญชนะต้น สระ และพยัญชนะท้ายอย่างเดียวกัน มีความหมายต่างกันได้ (กาญจนา นาคสกุล, 2559: 156) การใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ในพยางค์หรือคำขึ้นอยู่กับหลักการผันวรรณยุกต์ (ปราณี บุญชุ่ม, 2554: 131) ซึ่งเป็นความรู้ด้านหลักภาษาไทย (principles of Thai Language) ที่ไม่ใช่ใช้ลักษณะสากลทางภาษาที่เรียนรู้ได้อย่างความรู้ด้านภาษาศาสตร์

การสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติจะเกิดขึ้นได้อย่างไร มีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยจดจำและเข้าใจไตรยางศ์ซึ่งก็คืออักษร 3 หมู่ ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ กล่าวคือ การเรียนรู้วรรณยุกต์ของผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติจะเกิดขึ้นได้จากการถ่ายโยงการเรียนรู้ (transfer of learning) เรื่องไตรยางศ์ซึ่งได้เรียนรู้ไปแล้วนำมาสู่การเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ซึ่งเป็นการเรียนรู้ใหม่ (สุรางค์ แซ่ไคว้, 2559: 280)

การสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติ ผู้สอนจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักทั้งเครื่องหมายวรรณยุกต์ เงื่อนไขการใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเสียงสระและเสียงพยัญชนะท้ายของคำ และการถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ ตามที่หนังสือเรียนภาษาไทยเรียกว่าคำเป็น คำตาย

เนื้อหา

การสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติมี 4 ประเด็น ได้แก่ 1. เครื่องหมายวรรณยุกต์ 2. เงื่อนไขการใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ และ 4. การถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เครื่องหมายวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมี 5 เสียง แต่เครื่องหมายวรรณยุกต์มีเพียง 4 เครื่องหมาย เนื่องจากไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียงวรรณยุกต์กลางหรือสามัญ ดังนี้

ตารางที่ 1 เครื่องหมายวรรณยุกต์

ลำดับ	เครื่องหมายวรรณยุกต์	คำเรียกเครื่องหมายวรรณยุกต์
1	-	-
2	ˊ	ไม้เอก
3	ˋ	ไม้โท
4	ˇ	ไม้ตรี
5	ˆ	ไม้จัตวา

เสียงวรรณยุกต์กลางหรือสามัญไม่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์กำกับ เครื่องหมายวรรณยุกต์ ˊ เรียกว่า ไม้เอก เครื่องหมายวรรณยุกต์ ˋ เรียกว่า ไม้โท เครื่องหมายวรรณยุกต์ ˇ เรียกว่า ไม้ตรี และเครื่องหมายวรรณยุกต์ ˆ เรียกว่า ไม้จัตวา

2. เงื่อนไขการใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ในภาษาไทยเกี่ยวข้องกับไตรยางศ์ เสียงสระ และเสียงพยัญชนะท้ายของคำ ซึ่งเป็นรายละเอียดตามที่หนังสือเรียนภาษาไทยเรียกว่า คำเป็น คำตาย

คำเป็น หมายถึง คำที่ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะต้น หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในอักษรต่ำเดี่ยว ได้แก่ /m/ ม, /n/ น, /ŋ/ ง, /w/ ว และ /j/ ย

คำตาย หมายถึง คำที่ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะต้น หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในอักษรกลาง ได้แก่ /p/ ป, /t/ ต, /k/ ก และ /ʔ/ อ

การใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ในพยางค์หรือคำขึ้นอยู่กับหลักการผันวรรณยุกต์ (ปราณี บุญชุ่ม, 2554: 131) ซึ่งก็คือพื้นเสียงของไตรยางศ์หรืออักษร 3 หมู่ เมื่อเป็นคำเป็นและคำตาย (รวมทั้งพยางค์หนักซึ่งก็คือพยางค์ที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ที่สามารถออกเสียงและปรากฏได้โดยลำพัง (กาญจนา นาคสกุล, 2559: 170) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 อักษรสูง

2.1.1 คำเป็น ใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 2 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ' และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˊ -

2.1.2 คำตาย ใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˊ -

2.2 อักษรกลาง

2.2.1 คำเป็น ใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 4 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ' เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˊ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ¨ และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˋ -

2.2.2 คำตาย ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 3 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่โท - เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่ตรี - และเครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่จัตวา -

2.3 อักษรต่ำ

2.3.1 คำเป็น ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 2 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่เอก - และ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่โท -

2.3.2 คำตาย

1) หน่วยเสียงสระเสียงสั้น ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่เอก -

2) หน่วยเสียงสระเสียงยาว ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่โท -

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรคตอนกับเสียงวรรคตอน

ความจำเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนวรรณยุกต์ แผนภาพเครือข่าย (networking หรือ mapping) ช่วยให้ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติจำความคิดรวบยอดวรรณยุกต์ได้ จากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายวรรคตอนกับเสียงวรรคตอนในแผนภาพเครือข่าย (สุรงค์ แซ่ไคว้, 2559: 276) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 อักษรสูง

คำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำเป็นใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 2 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่เอก - และ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่โท - และ คำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำตายใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่โท - ดังนี้

3.1.1 คำเป็น

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำเป็นคือเสียงต่ำสูง / ˨ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา - ดังแผนภาพที่ 1 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรสูง คำเป็น ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรสูง คำเป็น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊˋ	ˋˊ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
		↓	↓	↓	↓
เสียงวรรณยุกต์	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	-	ˋ	ˋˊ	ˊ	ˋˊ
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำเป็นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียง
 แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำเป็น สระเสียงสั้น และแผนภาพที่ 2 ตัวอย่างคำ :
 อักษรสูง คำเป็น สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำเป็น สระเสียงสั้น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊˋ	ˋˊ
รูปคำ	ขัน	ขั้	ขั๊	-	-
		↓	↓	↓	↓
เสียงสั้น	-	[khàn]	[khân]	-	[khǎn]

แผนภาพที่ 3 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำเป็น สระเสียงยาว

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
รูปคำ	ขาน	ข่าน	ข้าน	-	-
		↓	↓		↓
เสียงยาว	-	[khàan]	[khàan]	-	[khâan]

คำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำเป็นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียงคือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ ได้แก่ ขัน [khàn] ข่าน [khàan] และ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ ได้แก่ ขั้น [khân] ข้าน [khâan]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของอักษรสูงคำเป็นคือเสียงต่ำสูง / ˉ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˆ เป็น ขัน [khân] ขาน [khâan]

3.1.2 คำตาย

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำตายคือเสียงต่ำ / ˋ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ ดังแผนภาพที่ 4 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรสูง คำตาย ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรสูง คำตาย

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˌ	ˍ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
เสียงวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˌ	ˍ
	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรสูงคำตายมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียง
แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำตาย สระเสียงสั้น และแผนภาพที่ 6 ตัวอย่างคำ :
อักษรสูง คำตาย สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำตาย สระเสียงสั้น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˌ	ˍ
รูปคำ	ขัด	-	ขัด	-	-
	-	ˊ	ˋ	ˌ	ˍ
เสียงสั้น	-	[khàt]	[khât]	-	-

แผนภาพที่ 6 ตัวอย่างคำ : อักษรสูง คำตาย สระเสียงยาว

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊˊ	ˋˋ
รูปคำ	ขาด	-	ขาด	-	-
		↓	↓		
เสียงยาว	-	[khàat]	[khâat]	-	-

อักษรสูงคำตายใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 1 เครื่องหมาย ซึ่งมีรูปคำตรงกับเสียง คือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ ได้แก่ ชัด [khat̚] และ ขาด [khaat̚]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของอักษรสูงคำตายคือเสียงต่ำ / ˋ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ เป็น ชัด [khat̚] ขาด [khaat̚]

3.2 อักษรกลาง

คำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำเป็นใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 4 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˊˊ และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˋˋ และคำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำตายใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 3 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˊˊ และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˋˋ ดังนี้

3.2.1 คำเป็น

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำเป็นคือเสียงกลางหรือสามัญ รูปคำไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์กลางหรือสามัญ เนื่องจากไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียงดังกล่าว ดังแผนภาพที่ 7 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรกลาง คำเป็น ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 7 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรกลาง คำเป็น

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
	↓	↓	↓	↓	↓
เสียง วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำเป็นใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียง
แผนภาพที่ 8 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำเป็น สระเสียงสั้น และแผนภาพที่ 9 ตัวอย่าง
คำ : อักษรกลาง คำเป็น สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำเป็น สระเสียงสั้น

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
รูปคำ	ไก	ไก้	ไก๋	ไก๊	ไก๋
	↓	↓	↓	↓	↓
เสียงสั้น	[kaj]	[kàj]	[kâj]	[káj]	[kǎj]

แผนภาพที่ 9 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำเป็น สระเสียงยาว

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
รูปคำ	กาย	ก่าย	ก้าย	ก้าย	ก่าย
	↓	↓	↓	↓	↓
เสียงยาว	[kaaj]	[kàaj]	[káaj]	[kâaj]	[kǎaj]

คำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำเป็นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียงคือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ - ได้แก่ ไก่ [káj] ก่าย [kàaj] เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ - ได้แก่ ไก่ [káj] ก้าย [kaáj] เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˉ - ได้แก่ ไก่ [káj] ก้าย [káaj] และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˆ - ได้แก่ ไก่ [káj] ก่าย [kǎaj]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำเป็นคือเสียงกลางหรือสามัญ รูปคำไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์กลางหรือสามัญเนื่องจากไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียงดังกล่าว เป็น ไก่ [kaj] และ กาย [kaaj]

3.2.2 คำตาย

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำตายคือเสียงต่ำ / ˋ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ ดังแผนภาพที่ 10 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรกลาง คำตาย ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 10 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรกลาง คำตาย

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˊ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
		↓	↓	↓	↓
เสียงวรรณยุกต์	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˊ
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรกลางคำตายมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ตรงกับเสียง
แผนภาพที่ 11 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำตาย สระเสียงสั้น และแผนภาพที่ 12
ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำตาย สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 11 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำตาย สระเสียงสั้น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˊ
รูปคำ	กั๊บ	-	กั๊บ	กั๊บ	กั๊บ
		↓	↓	↓	↓
เสียงสั้น	-	[kàp]	[kâp]	[káp]	[kǎp]

แผนภาพที่ 12 ตัวอย่างคำ : อักษรกลาง คำตาย สระเสียงยาว

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
รูปคำ	ก่าบ	-	ก้าบ	ก๊าบ	ก๊าบ
		↓	↓	↓	↓
เสียงยาว	-	[kàap]	[káap]	[káap]	[káap]

อักษรกลางคำตายใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 3 เครื่องหมาย ซึ่งมีรูปคำตรงกับเสียง คือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ - ได้แก่ ก้าบ [káp] ก๊าบ [káap] เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˊ - ได้แก่ ก้าบ [káp] ก๊าบ [káap] และเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้จัตวา ˆ - ได้แก่ ก้าบ [káp] ก๊าบ [káap]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของอักษรกลางคำตายคือเสียงต่ำ / ˋ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ เป็น ก้าบ [káp] ก่าบ [kàap]

3.3 อักษรต่ำ

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำเป็นใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 2 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ และ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ และคำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้นใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ ขณะที่คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงยาวใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ 1 เครื่องหมาย ได้แก่ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ - ดังนี้

3.1.1 คำเป็น

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำเป็นคือเสียงกลางหรือสามัญ รูปคำไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์กลางหรือสามัญ เนื่องจากไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียงดังกล่าว ดังแผนภาพที่ 13 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำเป็น ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 13 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำเป็น

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊ	ˋ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
	↓	↙	↓	↓	
เสียง วรรณยุกต์	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	-	ˊ	ˋ	ˊ	ˋ
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำเป็นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง

แผนภาพที่ 14 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำเป็น สระเสียงสั้น และแผนภาพที่ 15 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำเป็น สระเสียงยาวต่อไปนี้

แผนภาพที่ 14 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำเป็น สระเสียงสั้น

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊ	ˋ
รูปคำ	คั้ง	คั้ง	คั้ง	-	-
	↓	↙	↓	↓	
เสียงสั้น	[khaŋ]	-	[khâŋ]	[kháŋ]	-

แผนภาพที่ 15 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำเป็น สระเสียงยาว

เครื่องหมาย วรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˊ	ˋ
รูปคำ	คาง	ค่าง	ค่าง	-	-
	↓	↙	↓	↓	
เสียงยาว	[khaaŋ]	-	[khâaaŋ]	[kháaaŋ]	-

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำเป็นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง คือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ‘ แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสูงต่ำ / ˆ / ได้แก่ คั้ง [khâŋ] ค่าง [khâaŋ] และ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˘ แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสูง / ˊ / ได้แก่ คั้ง [kháŋ] ค่าง [kháaŋ]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของอักษรต่ำคำเป็นคือเสียงกลางหรือสามัญ รูปคำไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์กลางหรือสามัญ เนื่องจากไม่มีเครื่องหมายกำกับเสียงดังกล่าว เป็น คั้ง [khaŋ] และ ค่าง [khaaŋ]

3.1.2 คำตาย

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายที่มีสระเสียงสั้นจะมีพื้นเสียงวรรณยุกต์ต่างไปจากคำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายที่มีสระเสียงยาว ดังนี้

1) สระเสียงสั้น

พื้นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้น คือ เสียงสูง / ˊ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˝ ดังแผนภาพที่ 16 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงสั้น ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 16 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงสั้น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	˝	˘
	-	[máaj-ʔèek]	[máaj-thoo]	[máaj-trii]	[máaj-càt-ta-waa]
			ˆ	ˊ	ˋ
เสียงวรรณยุกต์	กลาง/สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง
 แผนภาพที่ 17 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงสั้น ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 17 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงสั้น

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˆ
รูปคำ	คัก	คัก	-	-	-
เสียงสั้น	-	-	[khâk]	[khák]	-

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้นมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง คือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก ˊ แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสูงต่ำ / ˆ / ได้แก่ คัก [khâk]

อย่างไรก็ตาม พื่นเสียงของอักษรต่ำคำตายสระเสียงสั้นคือเสียงสูง / ˋ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้ตรี ˋ เป็น คัก [khák]

2) สระเสียงยาว

พื่นเสียงของคำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงยาว คือ เสียงสูงต่ำ / ˆ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ ดังแผนภาพที่ 18 แผนภาพ
 เครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 18 แผนภาพเครือข่ายเครื่องหมายวรรณยุกต์ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงยาว

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˊ
	-	[máaj- ʔèek]	[máaj- thoo]	[máaj- trii]	[máaj- càt-ta- waa]
เสียงวรรณยุกต์	-	ˋ	ˆ	ˊ	ˊ
	กลาง/ สามัญ	ต่ำ	สูงต่ำ	สูง	ต่ำสูง
	mid tone	low tone	falling tone	high tone	rising tone

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียงดังแผนภาพที่ 19 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงยาว ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 19 ตัวอย่างคำ : อักษรต่ำ คำตาย สระเสียงยาว

เครื่องหมายวรรณยุกต์	-	ˊ	ˋ	ˉ	ˊ
รูปคำ	คาก	-	ค้ำก	-	-
เสียงยาว	-	-	[kháak]	[kháak]	-

คำที่ประกอบด้วยอักษรต่ำคำตายสระเสียงยาวมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง คือ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ แต่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสูง / ˊ / ได้แก่ ค้ำก [kháak]

อย่างไรก็ตาม พื้นเสียงของอักษรต่ำคำตายสระเสียงยาวคือเสียงสูงต่ำ / ˊ / รูปคำจึงไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท ˋ เป็น คาก [khâak]

4. การถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์

การสอนให้ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ (transfer of learning) หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาตินำความรู้เรื่องวรรณยุกต์ที่ได้เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ กล่าวคือ เป็นการนำความรู้ในอดีตมาส่งเสริมหรือเอื้อต่อการเรียนรู้ใหม่ (สุรางค์ แซ่ไคว้, 2559: 280)

ผู้เขียนพิจารณาแล้วพบว่าแนวคิดการถ่ายโยงเฉพาะ (specific transfer) เหมาะกับการใช้สอนเรื่องวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติ เนื่องจากเป็นการถ่ายโยงที่เกิดขึ้นเมื่อสภาพการณ์หรือเนื้อหาที่เรียนก่อนมีธาตุมูลเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ระหว่างการเรียนรู้วรรณยุกต์ด้วยแผนภาพเครือข่าย (networking หรือ mapping) ถ่ายโยงมายังสิ่งที่คล้ายคลึงกัน (สุรางค์ แซ่ไคว้, 2559: 282) ซึ่งได้แก่ แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ (theory of tones: string theory) (Juyaso, 2017: 51) ทั้งพื้นเสียงของไตรยางศ์เมื่อเป็นคำเป็นและเมื่อเป็นคำตาย และพื้นเสียงของไตรยางศ์เมื่อปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

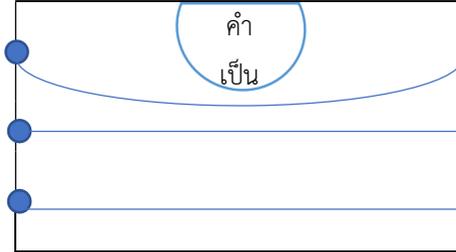
4.1 พื้นเสียงของไตรยางศ์เมื่อเป็นคำเป็นและเมื่อเป็นคำตาย

พื้นเสียงของไตรยางศ์หรืออักษร 3 หมู่เมื่อเป็นคำเป็นและเมื่อเป็นคำตาย ถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ด้วยแผนภาพ ดังแผนภาพที่ 20 และ 21 ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 คำเป็น

แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ใช้อธิบายเสียงวรรณยุกต์คำเป็นได้ดังแผนภาพที่ 20 ดังนี้

แผนภาพที่ 20 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ : คำเป็น (Juyaso, 2017: 52)

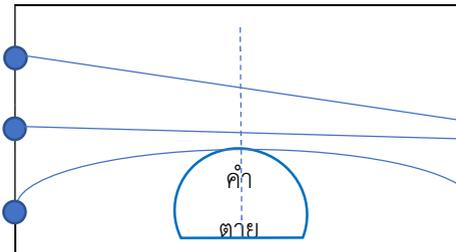
แผนภาพที่ 20 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ของคำเป็น ประกอบด้วย
เส้น 3 เส้น ดังนี้

- 1) เส้นโค้งข้างบนเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงต่ำสูง / ˨ / ของอักษรสูง
- 2) เส้นตรงตรงกลางเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงกลางของอักษรกลาง
- 3) เส้นตรงข้างล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงกลางของอักษรต่ำ

4.1.2 คำตาย

แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ใช้อธิบายเสียงวรรณยุกต์คำตายได้
ดังแผนภาพที่ 21 ดังนี้

แผนภาพที่ 21 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ : คำตาย (Juyaso, 2017: 53)

แผนภาพที่ 21 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ของคำตาย ประกอบด้วยเส้น 3 เส้น ดังนี้

- 1) เส้นตรงข้างบนเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงต่ำ / ˘ / ของอักษรสูง
- 2) เส้นตรงตรงกลางเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงต่ำ / ˘ / ของอักษรกลาง
- 3) เส้นตรงข้างล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงจำแนกเป็น 2 กรณี

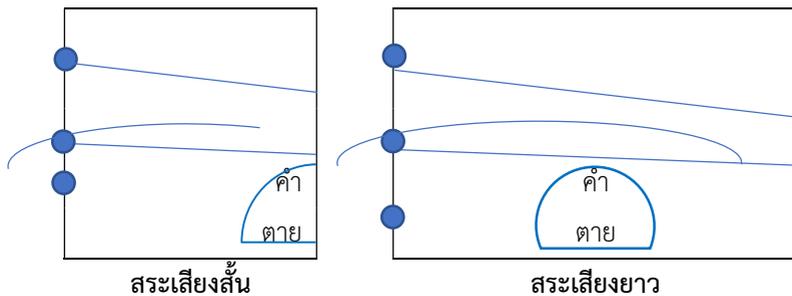
เมื่อเป็นคำตายที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นกับคำตายที่ประกอบด้วยสระเสียงยาว ดังนี้

3.1) เส้นตรงข้างล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงสูง / ˆ / กรณีเป็นคำตายที่ประกอบด้วยอักษรต่ำกับสระเสียงสั้น พิจารณาได้จากลักษณะของเส้นขนาดสั้น คือ เส้นที่ลากจากทางเส้นทางซ้ายมือของกล่องจรดเส้นประกึ่งกลางของกล่อง

3.2) เส้นตรงโค้งล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงสูงต่ำ / ˆ / กรณีเป็นคำตายที่ประกอบด้วยอักษรต่ำกับสระเสียงยาว พิจารณาได้จากลักษณะของเส้นขนาดยาว คือ เส้นที่ลากจากเส้นทางซ้ายมือของกล่องจรดเส้นทางขวามือของกล่อง

ผู้สอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติแสดงความเชื่อมโยงระหว่างพื้นเสียงคำตายของอักษรต่ำที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นกับสระเสียงยาวได้ดังแผนภาพที่ 22 ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 22 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ : คำตายสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว (Juyaso, 2017: 54)

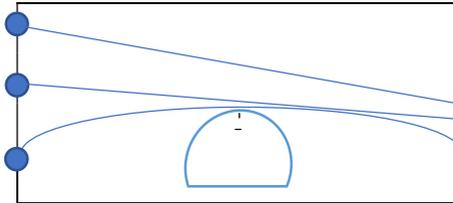
4.2 พื้นเสียงของไตรยางศ์เมื่อปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์

พื้นเสียงของไตรยางศ์เมื่อปรากฏเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก - และ เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท - ภายใต้งการเรียนรู้อาศัยด้วยแผนภาพซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก -

แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ใช้อธิบายเสียงของคำที่ประกอบด้วย เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก - ได้ ดังแผนภาพที่ 23 ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 23 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ : เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก - (Juyaso, 2017: 70)

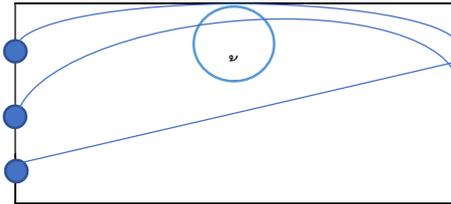
แผนภาพที่ 23 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์กรณีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก - ประกอบด้วยเส้น 3 เส้น ดังนี้

- 1) เส้นตรงข้างบนเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงต่ำ / ˊ / ของอักษรสูงกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก -
- 2) เส้นตรงตรงกลางเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงต่ำ / ˋ / ของอักษรกลางกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก -
- 3) เส้นโค้งข้างล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงสูงต่ำ / ˆ / ของอักษรต่ำกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้เอก -

4.2.2 เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท -

แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ใช้อธิบายเสียงของคำที่ประกอบด้วย เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท - ได้ ดังแผนภาพที่ 24 ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 24 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ : เครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท - (Juyaso, 2017: 71)

แผนภาพที่ 24 แผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์กรณีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท - ประกอบด้วยเส้น 3 เส้น ดังนี้

- 1) เส้นโค้งข้างบนเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงสูงต่ำ / ˆ / ของอักษรสูงกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท -
- 2) เส้นโค้งตรงกลางเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงสูงต่ำ / ˆ / ของอักษรกลางกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท -
- 3) เส้นตรงข้างล่างเป็นเส้นแสดงพื้นเสียงเสียงสูง / ˆ / ของอักษรต่ำกรณีที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ไม้โท -

สรุป

การสอนวรรณยุกต์แก่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ไตรยางค์มาแล้ว เนื่องจากไตรยางค์สัมพันธ์โดยตรงกับเสียงวรรณยุกต์ตั้งแต่พื้นเสียงของไตรยางค์หรืออักษร 3 หมู่ ก่อนประกอบเข้ากับสระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาว

และก่อนประกอบเข้ากับเครื่องหมายวรรณยุกต์ จากนั้นผู้สอนจึงต้องหาวิธีสอนให้ผู้เรียน รู้จักทั้งเครื่องหมายวรรณยุกต์ เงื่อนไขการใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ ความสัมพันธ์ ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเสียงสระและเสียง พยัญชนะท้ายของคำ และการถ่ายโยงการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ ตามที่หนังสือเรียน ภาษาไทยเรียกว่าคำเป็น คำตาย

เนื่องจากพื้นเสียงของอักษร 3 หมู่ มีทั้งลักษณะร่วมกัน ได้แก่ อักษรกลางและ อักษรต่ำซึ่งมีพื้นเสียงเป็นเสียงกลางหรือสามัญ และมีลักษณะต่างกัน ได้แก่ อักษรสูงซึ่งมี พื้นเสียงเป็นเสียงต่ำสูง / ˨ / ดังนั้น เมื่ออักษรหมู่ต่าง ๆ ในฐานหน่วยเสียงพยัญชนะต้น ประกอบเข้ากับหน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยปราศจากหน่วยเสียงพยัญชนะ ท้าย หรือประกอบเข้ากับหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในอักษรต่ำเดี่ยว ได้แก่ /m/ ม, /n/ น, /ŋ/ ง, /w/ ว และ /j/ ย ที่ตำราหลักภาษาไทยเรียกว่าคำเป็น หรือประกอบเข้า กับหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในอักษรกลาง ได้แก่ /p/ ป, /t/ ต, /k/ ก และ /ʔ/ อ ที่ตำรา หลักภาษาไทยเรียกว่า คำตาย จึงทำให้ได้หน่วยเสียงวรรณยุกต์บางส่วนที่ร่วมกันและ ต่างกัน

การสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้พื้นเสียงของอักษร 3 หมู่ และแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างเครื่องหมายวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ ทำได้ด้วยการใช้แผนภาพเครือข่าย (networking หรือ mapping) เพื่อให้ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติจำความคิดรวบยอด วรรณยุกต์ได้ (สุรางค์ แซ่ไคว้, 2559: 276) และแสดงแผนภาพทฤษฎีเส้นวรรณยุกต์ (theory of tones: string theory) (Juyaso, 2017: 52-54, 70-71) เพื่อให้ผู้เรียน ภาษาไทยชาวต่างชาติเกิดการถ่ายโยงเฉพาะ (specific transfer) (สุรางค์ แซ่ไคว้, 2559: 282) เรื่องวรรณยุกต์ได้

การเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ซึ่งต่อเนื่องมาจากการเรียนรู้ไตรยางศ์เป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนรู้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารภาษาไทย การที่ผู้เรียนแม่นยำทั้งหลักของไตรยางศ์และหลักของวรรณยุกต์จะส่งเสริมทักษะ

การสื่อสารภาษาไทยให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น การที่ผู้เรียนภาษาไทยชาวต่างชาติสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังเป็นพื้นฐาน อันนำไปสู่การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ความหมายในการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่ซับซ้อน ยิ่งขึ้นต่อไปได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. (2559). *ระบบเสียงภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). โครงการเผยแพร่ ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี บุญชุ่ม. (2554). การเขียนสะกดคำ. ใน กาญจนา นาคสกุล และคณะ (บ.ก.), *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1 : ระบบเสียง อักษรไทย การอ่านคำและการเขียนสะกดคำ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). (น. 119-140). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย.
- สุรางค์ แซ่ไคว้ว. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุงแก้ไข). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Juyaso. (2017). *Read Thai in 10 Days*. n.p.

Author

Asst. Prof. Dr. Jomkwan Sudhinont
Department of Society, Culture, and Human Development,
Faculty of Liberal Arts,
Prince of Songkla University
Hat-Yai District, Songkhla 90110
Tel: 074-289-507 E-mail: jomkwan.sud@psu.ac.th